Projekty

Projekt „Cykl działań edukacyjnych dotyczących wykorzystania inteligentnych rozwiązań z obszaru Eco City przez jednostki samorządu terytorialnego z województwa łódzkiego".

Kwota dofinansowania z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi: 66 000,00 zł

Całkowita wartość projektu: 67 000,00 zł

Termin realizacja zadania: V – XI 2023

Realizacja zadania odbywa się na podstawie umowy 351/EE/J/2023 z dnia 31 maja 2023 r. w ramach dofinansowania ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi.

www.zainwestujwekologie.pl

Koncepcja inteligentnego miasta (Smart City) rozwinęła się pod koniec XX wieku. Obecnie zainteresowanie jej wdrażaniem systematycznie wzrasta,
o czym świadczy nie tylko rosnąca liczba badań i publikacji w tym obszarze, a także liczba praktycznych wdrożeń inteligentnych rozwiązań miejskich.

Pogarszający się stan środowiska naturalnego spowodował konieczność uzupełnienia koncepcji Smart City o zagadnienia ekologiczne w duchu Eco City. Zmiany klimatyczne i terytorialna koncentracja rozwoju gospodarczego spowodowały, że działania proekologiczne stały się we współczesnym świecie jednym z głównych celów rozwojowych. Świadczą o tym podstawowe cele tzw. Pakietu 20-20-20zaproponowanego przez Komisję Europejską narzucające: redukcję emisji Co2 o 20% w roku 2020 w porównaniu z 1990 r., wzrost zużycia energii ze źródeł odnawialnych w UE z obecnych 8,5% do 20% w 2020r. (dla Polski – wzrost z 7 do 15%) oraz zwiększenie efektywności energetycznej w 2020 r. o 20%.

Konieczność wprowadzenia nowego modelu miasta, opartego na przesłankach zrównoważonego rozwoju, posługującego się nowymi narzędziami zarządzania, jest wymuszana coraz silniej zaznaczającymi się zmianami klimatycznymi. Związane z tymi procesami pogłębiające się zanieczyszczenie powietrza, podnoszenie się poziomu wód, zagrożenia wynikające z nieefektywnej gospodarki wodami opadowymi i wiele innych, nakłada na nowe struktury miejskie wysokie wymagania. W tym kontekście ekologia urbanistyczna staje się w dzisiejszych warunkach nie tyle wyborem, co koniecznością. Ekologiczny model miasta staje się modelem nadrzędnym,

wykorzystującym elementy innych modeli, w tym zdobycze technologiczne, oparte na idei Smart City. Filozofia Eco City miasta ekologicznego zmierza do maksymalnej redukcji wpływu struktury miejskiej na krajobraz naturalny, przy założeniu, iż dopuszcza się działania interwencyjne, a nie jedynie prewencyjne.

Aktualnie jednym z kluczowych priorytetów w rozwoju inteligentnych miast jest dbałość
o środowisko naturalne, która przejawia się nie tylko w bieżących działaniach samorządu terytorialnego na rzecz monitorowania i zapobiegania zanieczyszczeniu ekosfery miejskiej, ale także w inicjatywach o charakterze perspektywicznym, które mają zagwarantować przyszłym pokoleniom możliwość korzystania z inteligentnej infrastruktury miejskiej.

Do takich działań w szczególności należy:

- ograniczanie niskiej emisji poprzez implementację i dofinansowywanie odnawialnych źródeł energii
- wspieranie ekomobilności
- wdrażanie zasad gospodarki obiegu zamkniętego.

Główne zasady idei zrównoważonego rozwoju miasta w oparciu o koncepcję Eco City odnoszą się w szczególności do następujących pojęć
i oczekiwań mieszkańców wobec samorządu:

- klimat – miasto dopasowane do lokalnych warunków klimatycznych i geograficznych
- samowystarczalność energetyczna – odnawialna energia przy zredukowanej lub wyeliminowanej emisji Co2
- miasto bezodpadowe – funkcjonowanie miasta oparte na zamkniętej pętli surowcowej
- gospodarka wodą – zamknięte zarządzanie zasobami wodnymi, lepsza jakość wody, zmniejszone zużycie wody, magazynowanie deszczówki
- krajobraz i bioróżnorodność – miasto zintegrowane z krajobrazem, minimalizacja efektów miejskiej wyspy ciepła, m.in. poprzez pokrycie budynków roślinnością; maksymalizacja powierzchni zadrzewionej, pasy zieleni wokół przestrzeni zurbanizowanej; „zielone nawierzchnie" parkingów i podjazdów
- zrównoważony transport i dobra przestrzeń publiczna – miasto ekomobilności opartej na transporcie publicznym, niskoemisyjnym (w tym: lekka kolej, tramwaj, publiczne rowery); sieć przestrzeni publicznych zapewniająca przestrzenną spójność; integracja ruchu pieszego i rowerowego
  i tworzenie przyjaznej dla tych form transportu przestrzeni; zintegrowany i zoptymalizowany (pod względem udziału różnych form transportu) system transportu zbiorowego i ekologicznego transportu indywidualnego.

Wyzwania te dotyczą również samorządów województwa łódzkiego, które planują rozwój miast z sukcesem wykorzystują elementy koncepcji Eco City.

W ramach zadania zaplanowano:

- bezpłatną konferencję
- wydawnictwo pokonferencyjne
- relację z konferencji w dniu 19 czerwca 2023 r. nt. Wykorzystanie inteligentnych rozwiązań z obszaru Eco City przez jednostki samorządu terytorialnego
  w województwa łódzkiego"
- audycję telewizyjną poświęconą jst, które wykorzystują inteligentne rozważana z obszaru Eco City.

Możliwość skonfrontowania praktycznych rozwiązań z doświadczeniami płynącymi
z funkcjonowania samorządu terytorialnego stanowić będzie realną pomoc dla samorządowców

---

Projekt „Cykl konferencji dotyczący mechanizmów wsparcia jednostek samorządu terytorialnego
z województwa łódzkiego w zakresie gospodarki ściekowej oraz tworzenia
w przestrzeni publicznej terenów zieleni wraz z bazami edukacyjnymi"

Kwota dofinansowania z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi: 86 000,00 zł

Całkowita wartość projektu: 95 600,00 zł

Termin realizacja zadania: VIII – XII 2022

Realizacja zadania odbywa się na podstawie umowy 356/EE/J/2022 z dnia 12 sierpnia 2022 r.

www.zainwestujwekologie.pl

W ramach zadania wnioskodawca zakłada omówienie dwóch zagadnień tematycznych, z których każde stanowić będzie przedmiot odrębnej konferencji, audycji telewizyjnej oraz publikacji pokonferencyjnej. Udział w projekcie będzie miał charakter bezpłatny, a jego głównymi odbiorcami będą przedstawiciel jst w województwa łódzkiego.

Zagadnienie 1 - poprawa stanu wód powierzchniowych i podziemnych ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki ściekowej w jednostkach samorządu terytorialnego.

Woda odgrywa szczególną rolę w procesach zachodzących w ekosystemach, stanowiąc niezbędny dla ich funkcjonowania abiotyczny element środowiska. Jest odnawialnym surowcem, o zmiennych
w czasie zasobach i spełnia wiele podstawowych funkcji w gospodarce. Te szczególne funkcje sprawiają, że konieczna jest nie tylko ochrona jej przed zanieczyszczeniami, ale również racjonalne, oszczędne gospodarowanie jej zasobami. Ochrona jakościowa i ilościowa zasobów wodnych stanowi integralny element ochrony środowiska. Uzyskanie i utrzymanie dobrego stanu wód są kluczowymi celami działania środowiskowego. Zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi oraz eliminacja negatywnych skutków antropopresji mogą pomóc osiągnąć ten cel.

Ochronę wód przed zanieczyszczeniami pochodzącymi ze ścieków komunalnych ma zapewnić realizacja wymagań Dyrektywy Rady 91/271/EWG
w sprawie oczyszczania ścieków komunalnych. Dyrektywa ta nakłada na Polskę konieczność budowy i rozbudowy komunalnych oczyszczalni ścieków oraz systemów kanalizacji zbiorczej w aglomeracjach.

Założenia gospodarki ściekowej na mocy dyrektywy ściekowej:

- wydajność oczyszczalni ścieków w aglomeracjach odpowiada przynajmniej ładunkowi generowanemu na ich obszarze;
- standardy oczyszczania ścieków w oczyszczalniach uzależnione są od wielkości aglomeracji;
- wyposażenie aglomeracji w systemy zbierania ścieków komunalnych gwarantujące blisko 100% poziom obsługi – zgodnie z oczekiwaniami Komisji Europejskiej.

Obowiązki gminy wynikają wprost z Art. 3. 1. ustawy z dnia z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków Dz.U. 2020 poz. 2028, który stanowi,
iż zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków jest zadaniem własnym gminy.

Jak wynika z raportu z 2020 r. „STAN ŚRODOWISKA W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM”, przygotowanego przez GŁÓWNY INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA (Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Łodzi) do najważniejszych problemów gospodarki wodnej, które w znacznym stopniu zagrażają jakości wód powierzchniowych i podziemnych należą:

- pobór i zużycie wód na potrzeby gospodarki komunalnej, przemysłowej oraz rolnictwa i leśnictwa,
- emisja ścieków z punktowych źródeł zanieczyszczeń, np. z oczyszczalni ścieków komunalnych, ze składowisk odpadów,
- zanieczyszczenia ze źródeł obszarowych pochodzenia komunalnego i rolniczego,

- emisja ze źródeł liniowych, np. komunikacyjnych.

**Zagadnienie zostanie omówione podczas konferencji nt. „Mechanizmy wsparcia jednostek samorządu terytorialnego z województwa łódzkiego
w zakresie gospodarki wodnej i ściekowej", w dniu 26 września 2022 r. w Uniejowie.**

Konferencji towarzyszy audycja telewizyjna oraz materiały pokonferencyjne.

Zagadnienie 2 - tworzenie przez jednostki samorządu terytorialnego w przestrzeni publicznej terenów zieleni wraz z bazami edukacyjnymi.

Mieszkańcy w coraz większym stopniu formułują pod adresem lokalnych władz postulaty dotyczące organizacji przestrzeni publicznej, w tym terenów zielonych. Oczekiwania te wychodzą naprzeciw inicjatywom jednostek samorządu terytorialnego, które niejednokrotnie zabiegają o zagospodarowanie istniejącej (często także zdegradowanej) przestrzeni publicznej i utworzenie w tym miejscu terenów zieleni wraz z bazą edukacyjną. Takie działanie lokalnego samorządu umożliwia społeczeństwu korzystanie z walorów przyrodniczych. Działania podejmowane przez samorząd terytorialny przyczyniają się także do animowania zielonych przestrzeni i zachęcenia mieszkańców do spędzania
w nich aktywnie czasu. Tworzenie w przestrzeni publicznej terenów zielonych ma także walor edukacyjny - wpływa na uwrażliwienie odbiorcy, zmianę podejścia do dobra wspólnego oraz wspólną troskę o otoczenie.

Realizacja zadania zakłada wieloaspektowe podejście do omawianej problematyki, które skutkować będzie wzrostem świadomości ekologicznej, pogłębieniu wiedzy zarówno poprzez dyskurs podczas konferencji z przedstawicielami świata nauki (prezentacja obowiązujących regulacji prawnych, wyników badań i raportów) jak również informację na temat możliwości finansowania przez jst inwestycji
w oparciu o środki zewnętrzne (w tym środki m.in. Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w Łodzi, środki Urzędu Marszałkowskiego Łodzi).

Ważny element projektu stanowić będzie możliwość zaprezentowania rezultatów, najciekawszych realizacji oraz wymiana dobrych praktyk między przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego
z województwa łódzkiego w omawianym zakresie w kontekście zrównoważonego rozwoju rozumianego jako poszanowanie środowiska, postęp społeczny i wzrost gospodarczy.

Zagadnienie zostanie omówione podczas konferencji nt. „Tworzenie przez jst terenów zieleni w przestrzeni publicznej wraz z bazami edukacyjnymi", która odbyła się 17 października 2022 r. w Uniejowie. Konferencji towarzyszy audycja telewizyjna oraz materiały pokonferencyjne.

W załączeniu program emisji audycji.

Film z konferencji dostępny pod adresem: https://youtu.be/W5YJKaD40dw

---

Zadanie - "Konferencja pn. Rewaloryzacja zabytkowych parków - przykłady działań jednostek samorządu terytorialnego na rzecz zachowania dziedzictwa przyrodniczego województwa łódzkiego"

Narodowy Instytut Samorządu Terytorialnego realizuje zadanie "Konferencja pn. Rewaloryzacja zabytkowych parków - przykłady działań jednostek samorządu terytorialnego na rzecz zachowania dziedzictwa przyrodniczego województwa łódzkiego" na postawie umowy nr 176/EE/J/2021 z dnia 5 lipca 2021 r.

Realizator projektu: Narodowy Instytut Samorządu Terytorialnego
Wartość projektu:40 600,00 zł
Kwota dofinansowania ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi: 40 000,00 zł

Wniosek dedykowany jest przedstawicielom jednostek samorządu terytorialnego reprezentantom świata nauki, organizacji pozarządowych oraz mieszkańcom województwa łódzkiego. Udział w projekcie ma charakter nieodpłatny. Wnioskodawca szczególny nacisk kładzie na włączenie
w działania edukacyjne szerokiego grona interesariuszy.

Obecnie na jednostkach samorządu terytorialnego jako na właścicielu spoczywa obowiązek troski o właściwe i systematyczne pielęgnowanie drzew
i drzewostanów ogrodowych będących podstawą ochrony zabytkowych parków i ogrodów. Na terenie województwa łódzkiego nie brak jednak samorządów, które z sukcesem wykorzystały mechanizmy prawno-finansowe ułatwiające prowadzenie kompleksowych prac konserwatorskich,
a których doświadczenia stanowić mogą cenną inspirację dla tych samorządów, w zasobie których znajdują się zabytkowe założenia parkowe.

W ramach projektu, który realizowany jest w okresie VII-XII 2021 r. zaplanowano:

- konferencję, która odbędzie się 19 listopada 2021 r. w Uniejowie, podczas której poza wystąpieniami przedstawicieli m.in. środowiska akademickiego, służb konserwatorskich, Narodowego Instytutu Dziedzictwa oraz przedstawicielami Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi przewidziano prezentację przykładów dobrych rozwiązań w zakresie rewitalizacji przeprowadzanej w zabytkowych parkach i ogrodach. Możliwość skonfrontowania wiedzy teoretycznej z doświadczeniami płynącymi z funkcjonowania samorządu terytorialnego stanowić będzie realną pomoc dla samorządowców.

link do informacji o wydarzeniu:

https://nist.gov.pl/edukacja/konferencja-nt-rewaloryzacja-zabytkowych-parkow-przyklady-dzialan-jednostek-samorzadu-terytorialnego-na-rzecz-zachowania-dziedzictwa-przyrodniczego-wojewodztwa-lodzkiego-19-listopada-2021-r-uniejow,3545.html

- audycję telewizyjną promującą wybrane samorządy, które znalazł się w gronie laureatów konkursu „Przyrodnicze perły województwa łódzkiego - program rewaloryzacji zabytkowych parków”, którego organizatorem jest Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi.
- przygotowanie materiałów towarzyszących konferencji w formie drukowanej oraz on-line

link do pobrania bezpłatnej pubikacji:

https://nist.gov.pl/informacje/wydawnictwo-nist,17.html

Wnioskodawca osiągnął zamierzony efekt ekologiczny jakim było zwiększenie świadomości ekologicznej u przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego z obszaru województwa łódzkiego oraz przedstawicieli organizacji pozarządowych w zakresie możliwości rewitalizacji zabytkowych parków. Efektem projektu była także popularyzacja dobrych praktyk rozwiązań konserwatorskich w omawianym obszarze.

https://www.wfosigw.lodz.pl/